

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра філософії
Інститут вищої освіти НАПН України
Польське Товариство філософської педагогіки
імені Броніслава Ф. Трентовського (TRF)**

**Під знаком Григорія Сковороди:
зоряний час української культури**

**МАТЕРІАЛИ
IV міжнародної науково-практичної конференції**

***«Гуманістична філософія освіти як складова успішних посттоталітарних
трансформацій»
(6-7 грудня 2018 року)***

**Харків
ХНПУ- 2019**

Посилання

- Артемова Т. Основні духовні пріоритети студентської молоді: напрями трансформації / Т. Артемова // Вища освіта України. - № 1. - 2008. - С. 325-328.
- Гегель Г.В.Ф. Філософія релігії: в 2-х томах / Г.В.Ф. Гегель. - Т. 1. - М.: Мисль, 1976. – 526 с.
- Кавалеров А.І. Молодіжне середовище в його девіантному вимірі: Монографія / А.І. Кавалеров, В.О. Довгополук, А.А. Кавалеров. – Одеса: Астропринт, 2005. -128 с.

РОЗВИТОК ОСВІТНІХ АЛЬТЕРНАТИВ В УКРАЇНІ

Н.І. Варич, м. Харків

Прикметними чинниками оновлення освіти в Україні перед викликами й ризиками цивілізаційних зрушень і власних потрясінь стає, з одного боку, нагальна потреба швидкої адаптації людини до нових реалій сучасності, а з іншого – потреба в загальнолюдських цінностях, моральних та духовних аспектах існування людини в світі, тобто в гуманістичному підході до життя в цілому та освіти зокрема. Успадкування радянської освітньої системи поступається місцем відновленню національних навчально-виховних надбань у їх поєднанні з інноваційним усесвітнім досвідом, що зумовлює невідкладний перегляд і розбудову освітніх стратегій, зокрема залучення й розвиток альтернативних практик.

Українська філософська думка відзначає багатство й розмаїтість досвіду авторських шкіл (хоча їхнє поняттєве визначення ще не було остаточно сформоване), зокрема досвід шкільництва Бориса Грінченка, Христі Алчевської, Софії Русової, Олександра Захаренка, Василя Сухомлинського та інших.

Першим всеукраїнським експериментальним навчальним закладом із проблем організації диференційованого особистісно орієнтованого навчання стала школа Миколи Гузика, ще в останні десятиліття минулого століття здійснивши спробу вийти за межі «педагогіки пригнічених», ослабити заформалізованість вітчизняної школи передовсім через створення сприятливого середовища для розвитку таланту кожного учня.

Серед перших демократичних шкіл в Україні, що працюють за західними зразками на вітчизняних підвалинах, стали Dixi, екошкола «7 fields», «Зелене плем'я», Берко-школа та інші. Сутнісними рисами вітчизняних освітніх альтернативних проєктів є динамізм, постійна оновлювальність і доповнюваність, орієнтація на розмаїття, партнерське співробітництво тощо.

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ДОСВІДУ МОРАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Н.О. Гузенко, м. Харків

Сьогодні суспільна свідомість та світогляд сучасної особистості характеризуються не тільки прогресивним змінами, але й тенденцією до руйнування багатьох загальнолюдських цінностей, утратою виховного ідеалу. Тому проблема формування досвіду моральної поведінки особистості представляють теоретичний і практичний інтерес для багатьох науковців.

У сучасному суспільстві одним з морально належних орієнтирів є еталон моральної доброчесної людини, у співвідношенні з яким і має будуватися реальна поведінка особистості. Одним з напрямів розв'язання цього завдання є моральне виховання підростаючого покоління, цілеспрямоване, послідовне формування у нього досвіду моральної поведінки.

Аналіз останніх наукових досліджень свідчить, що моральне виховання особистості, моральна поведінка, досвід моральної поведінки виступали об'єктом дослідження у філософії, етиці, психології, соціальній психології, педагогіці, де ці питання розглядалися в різних аспектах: теоретичні засади морального виховання (І. Мар'єнко, А.Скрипник), мотивація моральної поведінки й діяльності (С.Рубінштейн); моральна поведінка та моральний вчинок (В.Сухомлинський, С.Максимюк); формування моральних уявлень, понять і цінностей особистості (А. Золотухіна-Аболина, В. Сагатовський); особливості засвоєння морального досвіду, моральних норм (І. Мар'єнко,